

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра державного управління, документознавства та
інформаційної діяльності

06-14-78

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни **«Наукові студії»**
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за
освітньо-професійною програмою «Управління інформаційними
комунікаціями» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна
та архівна справа» денної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 4
від 08.04.2020 року

Рівне – 2020

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Наукові студії» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Управління інформаційними комунікаціями» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної форми навчання [Електронне видання] / Галич В. М. – Рівне : НУВГП, 2020. – 23 с.

Укладач: Галич В. М., доктор філологічних наук, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Відповідальний за випуск: Сазонець І. Л., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності

Керівник групи
забезпечення спеціальності

Цецик Я. П.

© Галич В. М., 2020
© НУВГП, 2020

З М І С Т

Передмова.....	4
Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
Тема 1. Вступ до курсу «Наукові студії».....	5
Тема 2. Наука як сфера людської діяльності.....	7
Тема 3. Інформаційне забезпечення наукового дослідження Психологія і технологія наукової творчості	8
Тема 4. Загальна методологія наукової творчості.....	9
Тема 5. Конкретно-наукова методологія.....	11
Тема 6. Мова і стиль наукового дослідження.....	12
Тема 7. Науковий текст і вимоги до нього	13
Тема 8. Система наукових жанрів: вторинні жанрові форми.....	14
Тема 9. Жанрові форми як репрезентанти первинного наукового документа.....	15
Тема 10. Бібліографічний апарат дослідження. Плагіат, види плагіату	16
Тема 11. Курсова (навчально-дослідна), дипломна (бакалаврська) робота як професійно орієнтоване дослідження.....	17
Тема 12. Захист курсової/дипломної роботи. Підготовка презентації.....	18
Рекомендована література.....	18

Передмова

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Наукові студії» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Кожен фахівець повинен мати уявлення про методику й організацію науково-дослідної діяльності, про науку та основні її поняття. Засвоєння методології дослідження сприяє розвитку раціонального творчого мислення студентів, оптимальній організації їхньої наукової діяльності. Курс «Наукові студії» допоможе їм кваліфіковано оволодіти понятійним апаратом, методикою виконання та оформлення наукового дослідження, успішно захистити дипломну роботу й бути готовим до подальших творчих наукових пошуків у практичній діяльності спеціаліста.

Об'єктом вивчення курсу «Наукові студії» є науковий і творчий процес підготовки різножанрової наукової продукції – від анотації і тез до курсової і дипломної роботи. Її предмет становлять теоретико-методологічні й практичні аспекти організації науково-дослідної діяльності студентів: специфіка й структура наукової діяльності, методи наукового дослідження, основні поняття категоріального апарату наукової комунікації, особливості основних жанрів наукової роботи

Вивчення «Наукових студій» передбачає наявність системних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – «Інформатика і комп'ютерна техніка», «Системний аналіз інформаційних процесів», «Аналітично-синтетична переробка інформації», «Інформаційно-аналітична діяльність», «Архівознавство», «Бібліотека як мультисервісний центр» – та цілеспрямоване засвоєння спеціальної літератури, активну роботу на лекціях і практичних заняттях, виконання науково-дослідницьких та творчих завдань самостійної роботи.

Вимоги до знань та умінь студентів визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Наукові студії» є отримання студентами системних знань з теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідної діяльності, тобто теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень. Оволодіння студентами методологією дослідження сприяє розвитку раціонального творчого мислення, оптимальній організації їхньої наукової творчості.

Для досягнення мети перед студентами постають такі основні завдання: ознайомлення з предметом, принципами та методами науково-дослідної роботи; засвоєння методології наукового дослідження; практичне опанування жанрами наукових досліджень; набуття навичок раціональної організації науково-дослідної роботи.

Відповідно до робочої програми з навчальної дисципліни «Наукові студії» студент повинен знати: специфіку і структуру наукової діяльності, основні поняття категоріального апарату наукової комунікації, методологічні засади наукової творчості, методи наукового дослідження; принципи роботи з науковою літературою, особливості текстів основних наукових жанрів, наукові школи та лідерів у галузі журналістики; мати уміння та навички: використання різних методик наукового пошуку, обробки наукової інформації, проведення наукового дослідження, оформлення результатів науково-дослідної роботи.

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Основи наукових досліджень»

План

1. Актуальність курсу. Структура дисципліни.
2. Об'єкт і предмет вивчення.
3. Мета, завдання та практичне значення.
4. Причини, історичні етапи та періоди розвитку науки.

Завдання для самостійної роботи

1. Сформулюйте визначення поняття «*наука*» як сфери людської діяльності. Чи збігаються ваші первинні уявлення про науку з термінологічним значенням цього слова?
2. Що таке «науково-дослідницька діяльність?». Чи є у вас досвід НДД і який він?
3. Визначте актуальність курсу «Основи наукових досліджень (ОНД)» (його роль у професійному становленні фахівця).
4. Якими законами регламентується НДД в Україні, зокрема у ВНЗ?
5. Яким би пунктом ви могли б доповнити Закон України «Про вищу освіту» стосовно функцій наукової роботи?
6. Яка тема із структури курсу «Основи наукових досліджень» найбільш приваблива для вас? Чому ви так думаєте?
7. Назвіть об'єкт (що вивчається, *реальність*) і предмет (як вивчається, *абстракція*) курсу?
8. Які з ключових слів теоретичних засад курсу вам зовсім не відомі?
9. Назвіть мету курсу.
10. Яке із завдань курсу ви б виділили як найбільш актуальне для вас і чому?
11. Що повинен знати й уміти студент у результаті вивчення курсу ОНД?
12. У вигляді коротких пронумерованих тез визначте практичне значення курсу ОНД.
13. Назвіть передумови зародження науки.
14. У вигляді таблиці або схеми, укажіть на причини виникнення науки та історичні фактори (чинники), які їх зумовили.
15. Що таке «історія науки»? З іменами яких учених пов'язані її витоки?
16. У вигляді таблиці відтворіть основні історичні етапи розвитку науки, відзначивши: назву етапу, хронологічні межі, територіальну локалізацію, імена вчених, знакові досягнення.

*Література: I – 4, 6, 7, 8, 9, 10; II – 1, 7, 10, 13, 15, 16, 18, 21, 22, 23; III – 10, 11, 15, 20 (*Тут і далі вказуються номери наукових джерел у списку рекомендованої літератури).*

Тема 2. Наука як сфера людської діяльності

План

1. Поняття про науку.
2. Наукова комунікація.
3. Наукова школа.
4. Науково-дослідна діяльність студентів

Завдання для самостійної роботи

1. Дайте визначення поняттям «пізнання», «процес пізнання», «наукове пізнання», «теорія пізнання», «мислення», «знання».
2. Чи акцентується в них на зв'язку з практикою?
3. Що таке практика?
4. Як ви розумієте термін «діалектика процесу пізнання»?
5. Поясніть, у чому виявляється істинне і помилкове знання?
6. Що таке відносне і абсолютне знання? Як ви думаєте, студент повинен бути носієм яких знань?
7. Яким є пізнання у науковому дослідженні. Що передбачають наукові знання?
8. Що таке критерії науковості знань?
9. Перерахуйте критерії науковості знань.
10. У чому проявляється специфіка наукової діяльності?
11. Розкрийте багатозначний зміст терміна «наука».
12. Що таке наукознавство?
13. Визначте завдання наукознавства.
14. Назвіть ознаки науки.
15. Дайте визначення основним поняттям науки: ідея, гіпотеза, закон, судження, умовивід, теорія (ознаки наукової теорії), наукова концепція, принцип, поняття, наукова діяльність, науковий результат, суб'єкт наукової діяльності (дослідник, науковець, спеціаліст, науковий працівник).

16. Що передбачає наукова комунікація?
17. Виділіть і охарактеризуйте 5 основних елементів (диференційних рис) НК.
18. Укладіть у вигляді схеми класифікацію наукової комунікації (НК).
19. Дайте визначення поняттям: формальна НК, неформальна НК, документна НК.
20. Що таке «наукова школа?». Назвіть функції НШ. Перерахуйте ознаки НШ.
21. Розкрийте зміст поняття: «науково-дослідна робота студентів».
22. З'ясуйте аспекти НДРС.
23. Назвіть і коротко схарактеризуйте (у формі тез або таблиці чи схемі) напрями, види, форми НДРС.
25. Перегляньте документальний фільм «Енергія світла : наукова школа професора Валентини Галич». З'ясуйте, які та як саме представлені в ньому риси наукової школи.

Література: I. – 4, 6, 7, 8, 9, 10; II. – 15, 16, 28, 21, 22, 23; III – 2, 4, 7, 10, 11, 15, 20, 21.

Тема 3. Інформаційне забезпечення наукового дослідження

План

1. Визначення, властивості та види інформації.
2. Наукова інформація та класифікація її джерел.
3. Інформаційні ресурси: пошук джерел інформації.
4. Робота з книгою.
5. Методика роботи з друкованими літературними джерелами.

Завдання для самостійної роботи

1. Розкрийте загальне розуміння Інформації (далі – І). Наведіть визначення.

2. Оберіть з 15 дефініцій І, спеціалізованих у різних сферах людської діяльності, сформованих різними науковцями, ті які відтворюють особливість вашої професії . Поясніть свій вибір.
3. Назвіть типові (найважливіші) властивості І. Перерахуйте інші характеристики І., дві з них прокоментуйте у зв'язку з вашим фахом.
4. З'ясуйте, якими факторами ускладнюється система пошуку І.
5. Коли дослідник перебуває у стані підготовленості до пошуку І.?
6. Наведіть статистику «старіння» І.
7. Подайте визначення наукової інформації.
8. Що таке джерело І.? Чи можна вважати місце знаходження І. її джерелом?
9. Подайте визначення документа.
10. У вигляді схеми або таблиці відтворіть класифікацію видів документів з лаконічною характеристикою кожного з них.
11. Що таке інформаційні ресурси? Укажіть на різновиди.
12. Розкрийте структуру НС НТІ.
13. Схематично розкрийте методику роботи з книгою, її етапи з лаконічною х-кою.
14. Охарактеризуйте етапи роботи з друкованими науковими джерелами
14. У формі схеми або таблиці подайте інформацію про інститути централізованого збору й обробки І.
15. Індивідуальне завдання: Підготувати реферат на тему «Есперанто та волапук – штучні мови наукової комунікації: історія та сьогодення» (на 7 хв.)

Література: II. – 3, 5, 6, 12, 18, 22; III – 8, 9.

Тема 4. Загальна методологія наукової творчості

План

1. Наукове дослідження: загальна характеристика.
2. Методологія наукового дослідження: основні поняття.
3. Підходи і принципи наукового пошуку.

4. Фундаментальна, або філософська, методологія.
5. Загальнонаукова методологія.

Завдання для самостійної роботи

1. Що таке наукове дослідження (НД) ? Назвіть його мету та дві форми.
2. Що таке науковий результат?
3. Наведіть визначення *об'єкта* дослідження. Укажіть на його особливості.
4. Сформулюйте визначення *предмета* дослідження. Укажіть на його особливості.
5. Етапи НД.
6. Що таке ідея? У чому полягає специфіка наукової ідеї?
7. Як ви розумієте поняття *методології* як галузі наукознавства.
8. Сформулюйте дефініцію терміна «методологія наукового дослідження».
9. Подайте визначення понять: *методика; методи, техніки, процедури; наукові підходи, принципи*. Укажіть на дискусійні проблеми.
10. Розкрийте особливості філософської методології.
11. З яким напрямком фундаментальної методології пов'язані наукові розробки Г. Галілея, Ф. Декарта та І. Канта й Г. Гегеля?
12. Що передбачає діалектичний метод пізнання?
13. Які два типи функцій виконує філософський метод?
14. Назвіть фундаментальні принципи й коротко означте їх сутність
15. Укажіть на 3 провідні ідеї філософської концепції.
16. Які методи належать до загальнонаукових? Коротко означте їх зміст.
17. Що таке модель та моделювання?
18. Розкрийте сутність понять «наукометрія», «бібліометрія», «інформетрія». З якими методами вони пов'язані?

Література: II. – 3, 5, 6, 12, 20, 22; III – 10.

Тема 5. Конкретнонаукова методологія

План

1. Конкретнонаукові методи.
2. Узагальнена класифікація методів.
3. Емпіричні методи наукового пізнання.
4. Методи, що застосовуються на емпіричному та теоретичному рівнях досліджень.
5. Методи теоретичних досліджень.

Завдання для самостійної роботи

1. З'ясуйте особливість конкретнонаукової методології.
2. Класифікація методів: осмислення критеріїв ,принципів типології.
3. Методи наукового пізнання за ознакою теорії і практики (емпіричні, теоретичні...)
4. Розгляньте нижче подану текстову «Схему аналізу методів», на основі якої укладіть таблицю комплексної класифікації методів, назвавши критерії, які лежать в основі розподілу, назву методу, його суть, прийоми реалізації.

СХЕМА АНАЛІЗУ МЕТОДІВ

1. Методи наукового пізнання за сферою вживання:
 - загальні: а) фундаментальні (діалектики, детермінізму, ізоморфізму);
 - б) загальнонаукові (історичний, термінологічний, системний, когнітивний, аксіологічний, структурно-функціональний);
 - спеціальні: конкретно наукові / специфічні (соціологічний, семіотичний, лексичного аналізу метод імплікацій них шкал...);

2. За ознакою мети: **первинні (збору інформації); вторинні (кількісно-якісного аналізу); верифікаційні (соціологічне дослідження, експеримент);**
3. За ознакою способу реалізації: **візуальні, експериментально-ігрові, математичні/статистичні;**
4. За функціональними можливостями: **етапні, універсальні;**
5. Методи наукового пізнання за ознакою теорії і практики:
 - **методи емпіричного дослідження (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент, опитування, анкетування, тестування, кореляційний аналіз, контент-аналіз);**
 - **методи емпіричного і теоретичного дослідження (абстрагування, аналіз, синтез, індукція, дедукція);**
 - **методи теоретичного дослідження (термінологічний, функціональний, системний, когнітивний, моделювання, сходження від конкретного до абстрактного, формалізації, аксіоматичний, аксіологічний).**

Література: II. – 3, 5, 6, 12, 20, 22; III – 10.

Тема 6. Мова і стиль наукового дослідження

План

1. Культура писемної наукової мови.
2. Сутність та особливості наукового стилю.
3. Різновиди (підстили) наукового стилю.
4. Специфічні комунікативні ознаки наукового дослідження.
5. Особливості наукового стилю на мовних рівнях.

Завдання для самостійної роботи

1. За поданим планом підготуйте опорний конспект або презентацію теми «Мова і стиль наукового дослідження».
2. Укладіть термінологічний словничок, що описує науковий стиль та вимоги культури мови до нього.

3. Доберіть невелику статтю зі сфери вашої професійної діяльності (із фахових видань) й виконайте її письмовий комплексний науковий аналіз *за схемою*:

- Прокоментуйте прояв рис писемного мовлення.
- Означте, які аспекти наукового мовлення виявилися найбільш яскраво (нормативний, комунікативний, етичний, прикладний).
- До якого типу мовного висловлення належить текст (опис, розповідь, міркування, доведення)? Обґрунтуйте свою думку.
- Охарактеризуйте текст за комунікативними ознаками (абстрагованість, стислість, узагальненість, діалогічність, підкреслена логічність, об'єктивність викладу – навести приклади).
- Подайте аналіз особливостей мовних засобів за мовними рівнями (лексичний, словотвірний, граматичний: морфологічний та синтаксичний – навести приклади).

Література: II – 2, 11; III – 1, 3, 13, 16.

Тема 7. Науковий текст і вимоги до нього

План

1. Правила переносу в тексті: комп'ютерна реалізація.
2. Загальні вимоги до оформлення наукового дослідження.
3. Нумерація.
4. Подання текстового матеріалу.
5. Ілюстрації в науковому тексті.

Завдання для самостійної роботи

1. За поданим планом підготуйте усні відповіді.
2. На матеріалі самостійно дібраної статі з фахового видання проаналізуйте, як витримані вимоги до наукового тексту за схемою:

- 2.1. Визначте наявність структурних елементів методологічних засад (об'єкт, предмет, мета, завдання, актуальність, практичне значення, огляд л-ри, гіпотеза, методи дослідження);
- 2.2 Простежте, чи витриманий орфографічний та технічний переноси? Які помилки ви помітили?
- 2.3. З'ясуйте, чи витримані загальні вимоги до оформлення наукового дослідження (абзаци, кількість знаків на сторінці, заголовки, відстань між заголовками)
- 2.4. Розкрийте культуру подання текстового матеріалу: числівники, переліки, скорочення, ілюстрації, таблиці.
- 2.5. За яким стандартом поданий список використаної літератури та чи витримується він?
- 2.6. Наявність Висновку, чи відповідає він завданням публікації.

Література: II. – 1, 2, 7, 9, 10, 13, 15, 16, 18, 21, 22, 23; III. – 10, 11, 15, 19, 20.

Тема 8. Система наукових жанрів: вторинні жанрові форми

План

1. Особливості процесу конспектування, види конспектів.
2. Класифікація рефератів, основні функції та обсяг реферату. Реферування.
3. Тези. Види тез. Оригінальні та вторинні тези.
4. Анотація: функції, класифікація.
5. Рецензія як науковий жанр.
6. Жанрові форми звітності.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготуйте усні відповіді за планом практичного заняття.
2. Підготуйте презентацію «Як написати реферат» (або «Як написати анотацію», «Як написати тези»).
3. Укладіть термінологічний словник до теми.

4. Розділіть усі наукові жанри на дві групи: первинні та вторинні.
3. У чому полягає їхня особливість?
4. Подайте у формі таблиці класифікацію наукових жанрів, відзначивши їх різновиди.
5. У яких жанрах доводиться часто працювати студенту?
6. Напишіть тези до своєї курсової роботи.

Література: II. –1, 2, 6, 9, 11, 18, 20, 22; III. – 7, 13, 19.

Тема 9. Жанрові форми як репрезентанти первинного наукового документа

План

1. Наукова стаття: канони жанру,
2. Наукова монографія.
3. Доповідь і повідомлення.
4. Особливості оприлюднення досліджень.

Завдання для самостійної роботи

1. Укладіть таблицю «Жанрові форми як репрезентанти первинного наукового документа».
2. Доберіть з наукових джерел статтю або монографію (бажано за фахом) та проаналізувати за таким планом:
 - визначити приналежність наукового тексту до жанру, прокоментуйте його жанрові ознаки;
 - указати на відповідність структури тексту жанровій формі та його обсяг;
 - проаналізувати культуру подачі анотації, зокрема мотивуйте її жанровий різновид;
 - з'ясувати культуру цитування та подачі ілюстрацій;
 - указати на відповідність списку літератури та покликань діючому стандарту.

3. Розкрийте сутність вимог до оприлюднення досліджень.

Література: II. –1, 2, 6, 9, 11, 18, 20, 22; III. – 7, 13, 19.

Тема 10. Бібліографічний апарат дослідження. Плагіат.

План

1. Бібліографічне посилання: терміни та визначення понять, оформлення цитат.
2. Характеристика нового ДСТУ 8302-2015: порівняння зі стандартом ДСТУ 2006 р., загальні положення та правила складання.
3. Поняття про плагіат: різновиди (класифікація) плагіату.
4. Шляхи боротьби з плагіатом.
5. Методичні поради щодо уникнення плагіату.
6. Міжнародна практика впровадження принципів академічної доброчесності.

Завдання для самостійної роботи

1. Розкрийте зміст поняття «Бібліографічний апарат дослідження».
2. Укажіть на принципи стандартизації у подачі бібліографічних покликань.
3. Якими факторами мотивується уведення нового ДСТУ 8302:2015. У чому полягає його особливість?
4. Укладіть список наукових джерел до статті з фаху у відповідності до ДСТУ 8302:2015.
5. Подайте низку визначень плагіату та оберіть найбільш оптимальне з них.
6. Схематично означте класифікацію плагіату.
7. Опрацюйте статтю М. Карпенка (Відділ гуманітарної безпеки. Національний інститут стратегічних досліджень, грудень 2017 р.) «Стан і проблеми боротьби з плагіатом в українській освіті». Дайте відповідь на запитання: 1. Ситуація з плагіатом в науково-освітньому середовищі України. 2. Причини поширення плагіату.

3. Опишіть досвід міжнародної спільноти боротьби з академічною не доброчесністю.

Література: I. –1, 2; II. –1, 2, 6, 9, 11, 17, 18, 20, 22; III. – 7, 13, 19.

Тема 11. Курсова (навчально-дослідна), дипломна (бакалаврська) робота як професійно орієнтоване дослідження

План

1. Теоретично-практичний характер підготовки курсової і дипломної (бакалаврської) роботи.
2. Структура і логіка курсової (дипломної) роботи
3. Особливості підготовчого етапу: добір емпіричного матеріалу та осмислення методології.
4. Початковий етап: написання вступу.
5. Основний етап: написання розділів та підрозділів курсової роботи.
6. Заключний етап роботи над курсовою роботою: підготовка висновків, редагування (літературне, технічне) тексту.
7. Типові помилки в написанні та оформленні курсової та дипломної роботи.

Завдання для самостійної роботи

1. За поданим планом укладіть опорний конспект або підготуйте презентацію «Як написати курсову роботу»
1. Який етап у підготовці курсової роботи виявився для вас найтяжчим і чому?
2. Чим відрізняються висновки до розділів від загальних висновків?
3. Розкрийте функції та зміст процесу авторського редагування наукового тексту
4. У чому полягає особливість технічного редагування?

5. Проілюструвати культуру розкриття методології у Вступі курсової роботи

Література: II. –1, 3, 4, 6, 8 9, 11, 14, 16, 22; III. – 4, 10, 11, 19.

Тема 12. Захист курсової / дипломної роботи. Підготовка презентації

План

1. Підготовка до захисту курсової / дипломної роботи.
2. Оприлюднення результатів наукового дослідження. Методика презентації.

Завдання для самостійної роботи

1. Напишіть есе з проблем етичних засад підготовки курсової роботи: «Високе ім'я НАУКОВЕЦЬ», «Я і мій науковий курівник», «Я – рецензент», «Два крила наукової творчості»
6. Як підготувати рецензію на наукову працю?
7. Проаналізувати презентації курсових досліджень.

Рекомендована література

I. Законодавчі та нормативно-правові документи

1. ДСТУ ГОСТ 7.1-2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання: чинний з 2007-07-01. К.: Держспоживстандарт України, 2007. 47 с. (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
2. ДСТУ 3582-97. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: чинний з 1997-07-04. К.: Держстандарт України, 1998. 27 с.

3. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993, № 3792-XII. Відомості Верховної Ради України від 29.03.1994 р. № 13. Ст. 64.
4. Закон України «Про науково-технічну інформацію» [Електронний ресурс] / ЗУ «Про науково-технічну інформацію» (№3322-XII). – [Чинний від 25.06.93; зі змінами від 27.03.2014]. Відомості Верховної Ради України. 1993. №33. Ст. 345; URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>
5. Нові вимоги щодо оформлення списку літератури. Бюлетень ВАК України. 2009. № 5; URL: http://vak.in.ua/files/bjuleten_vak_ukrajini_no_5_2009.pdf
6. Закон України «Про вищу освіту» (від 1.08.2014 № 1556-VIII). Відомості Верховної Ради України. 2014. №37-38. ст. 2004.
7. Закон України «Про освіту». Верховна Рада України [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/print>
8. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” (від 01.12.98. №284-XIV). Відомості Верховної Ради України. 1999. №2 – 3 Ст. 20.
9. Закон України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки” (від 11.07.2002 №2623-III). Відомості Верховної Ради України. 2001. №48. Ст. 253.
10. Постанова Верховної Ради України “Про концепцію науково-технічного та інноваційного розвитку України” (від 13.07.99 №916-XIV). Відомості Верховної Ради України. 1999. №37. Ст. 336.

II. Базова

1. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: підруч. для студ. екон. спец. вузів / М.Т. Білуха. К.: Вища шк., 1997. 271с.
2. Ботвина Н. В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови : К.: Арттек, 1999. 264 с.
3. Довженко О.В. Основи наукових досліджень у галузі масової комунікації. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2009. 122 с.

4. Эко У. Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки. / Пер. с итал. Е. Костюкович. М.: Книжный дом «Университет», 2003. 2 изд. 240 с.
5. Єрмаков О.Ю., Погрішук Г.Б., Чернодон В.І. Основи методології наукових економічних досліджень: навчальний посібник. Тернопіль: «Підручники і посібники», 2010. 290 с.
6. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. К.: Кондор, 2006. 206 с.
7. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Вид. 2-е, доп. і перероб. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2004. 208 с.
8. Коломієць В. О. Як виконувати курсову роботу: метод. посіб. для студентів вищих педагог. навч. закладів. К.: Вища школа, 2003. 69 с.
9. Кушнарєнко Н. М. Наукова обробка документів: підруч. К.: Вікар, 2003. 328 с.
10. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень: навчальний посібник Львів: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.
11. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. для студ. ВНЗ К. : Центр навч. літ., 2006. 311 с.
12. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.; URL:
[//www.immsp.kiev.ua/...trudy/Konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.2010.pdf](http://www.immsp.kiev.ua/...trudy/Konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.2010.pdf)
13. Основи наукових досліджень: конспект лекцій / укладач Е. В. Колісніченко. Суми : Сумський державний університет, 2012. 83 с.; URL: <https://www.essuir.sumdu.edu.ua/retrieve/62596/Kolisnichenko.doc>
14. Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження: курс лекцій. К.: Наук. думка, 1996. 231 с.
15. Пістунов І. М. Основи наукових досліджень: курс лекцій. URL: http://library.donntu.edu.ua/bibl_fah/osnnaukdosl dnepr.pdf
16. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі. К.: Центр навч. літ-ри, 2003. 116 с. (Розділ III.

Структура та зміст етапів дослідницької роботи студента. С. 77 – 106.)

17. Романюк М. М. Загальна і спеціальна бібліографія: навч. посіб. для студентів «Видавнича справа та редагування». 2-е вид. Львів: Світ, 2003. 96 с;
18. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: навчальний посібник К.: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.; URL: https://nmetau.edu.ua/file/romanchikov_osnovi_naukovih_doslidzhen.pdf
19. Ростовський В.С. Основи наукових досліджень і технічної творчості: підруч. К.: Центр учбової літератури, 2009. – 96 с.; URL: <http://uchebniks.net/book/170-osnovi-naukovix-doslidzheni...vs.../2-anotaciya.html>
20. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2007. 317 с.
21. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: посіб. К.: Академвидав, 2004. 208 с.
22. Шейко В. М. Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 3-тє вид., стер. К.: Знання-Прес, 2003. 95 с.
23. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003.- 240 с. URL: <http://www.info-librarv.com.ua/books-book-96.html>

III. Допоміжна

1. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку. Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень. URL: http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf 8.
2. Актуальні питання методології та практики науково-технічної політики / За ред. Б. А. Малицького. К.: УкрІНТЕІ, 2001. 201с.

3. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити : навчальний посібник. Вид. 3-є / За заг. ред. О. А. Сербенської. Львів: Апріорі, 2017. 304 с.
4. Британ В. Т. Организация вузовской науки: опыт и уроки. К.: Лыбидь, 1992. 168с.
5. Галич В. М. Олесь Гончар – журналіст, публіцист, редактор: еволюція творчої майстерності : монографія. К.: Наук. думка, 2004. 816 с (Експеримент: С. 684-688).
6. Дипломована псевдоосвіта, або суперечності перехідного періоду у сфері вищої освіти України. Дзеркало тижня, 2006. № 6; URL: https://dt.ua/EDUCATION/diplomovana_psevdosvita,_abo_superechnosti_perehidnogo_periodu_u_sferi_vishchoyi_osviti_ukrayini.html.
7. Добров Г. М. Наука о науке. 3-е изд., доп. и перераб. К.: Наук. думка, 1998. 304с.
8. Лудченко А.А., Лудченко Я.А., Примак Т.А. Основы научных исследований: учеб. пособие. К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. 114 с.
9. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: зб. стат. К.: Держкомстат, 2003. 340с.
10. Ніколаєнко С. М. Освіта і наука: Законодавчі та методологічні основи: навч. посіб. К.: Політехніка, 2004. 280 с.
11. Нормативно-правові акти про наукову та науково-технічну діяльність у вищих навчальних закладах України: У 2 кн. / За ред. Ю. І. Горобця, М. І. Панова, Х.: Право, 2001. Кн.. 1. 784с.
12. Матінченко С. Я. Інтелектуальна власність. Інтелектуальна власність. 2012. №1. С. 21 – 23.
13. Мова і стиль наукової праці. URL: https://pidruchniki.com/1617031261451/pedagogika/mova_stil_naukovo_yi_pratsi
14. Мостова І. Першокурснику: поради психолога. К.: Тандем, 2000. 76 с.
15. Перспективи інноваційного розвитку України: зб. наук. ст. / За ред. Я.А. Жаліла. К.: Альтерпрес, 2002. 160с.
16. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. К.: Либідь, 2013. 360 с.

17. Порало І. В. Інтелектуальний капітал України в полоні плагіату. Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. 2009. № 4. С. 89 – 97.
18. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань: нормативні документи. К.: Бюлетень ВАК України, 2000. 32с.
19. Серeda Л П. На допомогу авторам навчальної літератури: навч. посіб. для викладачів вищих навч. закладів. К.: Вища школа, 2001. 79 с.
20. Становление научной системы Украины: информационно-аналитические материалы / Под науч. ред. А.П. Шлапака, Я.С. Яцкива. К.: ЦИНТП им. Г.М. Доброва НАН Украины, 2001. 34с.
21. Федоров К.Г. Стимулирование эффективности и качества научной работы. М.: Химия, 1980. 111с.

IV. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечний світ України. URL: <http://www.ukrlibworld.kiev.ua>
2. Електронна бібліотека України. URL: <http://www.lib.com.ua>
3. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/metods/>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua>
5. Національна парламентська бібліотека. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>
6. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php.
7. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6. URL: <http://libr.rv.ua/>.
8. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне) URL: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>.
9. Українська бібліотека. URL: <http://www.lib.org.ua>